

Ο ΑΣΦΟΝΤΥΛΙΤΗΣ

της Αμοργού,
η Αμοργός του Ασφοντυλίτη

Δημιουργικά βήματα γύρω από το βιβλίο
«ΑΣΦΟΝΤΥΛΙΤΗΣ» των εκδόσεων Καλειδοσκόπιο
(για παιδιά, εφήβους και εκπαιδευτικούς)

ΧΡΥΣΗ ΛΙΣΤΑ
ELNIPLEX 2018

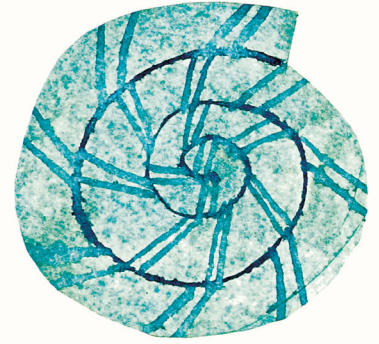
ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ
THE WHITE RAVENS
2018

ΚΥΝΕΙΦΟΣΚΟΠΙΟ

11+

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ
KALEIDOSCOPE PUBLICATIONS
www.kaleidoscope.gr

Αμοργός, το νησί του απέραντου

- * Ψάξτε στον χάρτη την Αμοργό και τα γειτονικά νησιά της.
- * Ερευνήστε από πού προήλθε το όνομά της.
- * Αναζητήστε τα χωριά και τους οικισμούς της, τα ήθη και τα έθιμα του νησιού.
- * Μοιραστείτε τις εντυπώσεις σας αν έχετε επισκεφθεί το νησί.

«...της έλεγε ιστορίες για κύματα και για φουρτούνες.»

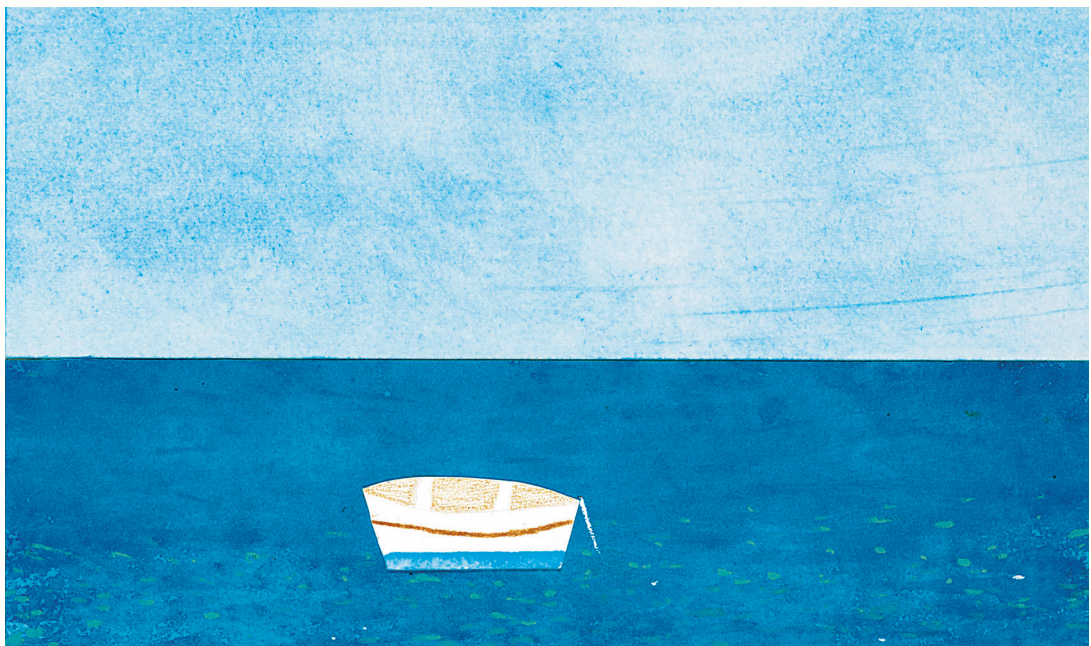
Η μεγαλόφωνη ανάγνωση είναι μοίρασμα και επικοινωνία.

Δοκιμάστε να διαβάσετε όλοι μαζί την ιστορία.

Στη συνέχεια μοιράστε ρόλους και ζωντανέψτε επεισόδια της ιστορίας.

Βρείτε συμβολικά αντικείμενα που θα μπορούσαν να σας βοηθήσουν στη δραματοποίηση.

Αρχικά οι διαφορετικές φωνές, τα διαφορετικά χρώματα, οι διαφορετικές εντάσεις θα δημιουργήσουν πολλές ατμόσφαιρες και πολλές διαθέσεις όμως, μέχρι το τέλος, η μία θα παρασύρει την άλλη και το αποτέλεσμα ίσως είναι μαγικό...

«Κι άμα εκείνη τρόμαζε, την έπαιρνε στην αγκαλιά του και της τραγουδούσε...»

Ακούστε τα τραγούδια που αναφέρονται στην ιστορία.

Σχετικά links:

«Παπαρούνα»

<https://www.youtube.com/watch?v=O0ka4FPIy3U>

«Βαρέθηκα μανούλα μου»

<https://www.youtube.com/watch?v=3eib3kZLVfk>

«Τέσσερα μάτια, δυο καρδιές»

<https://www.youtube.com/watch?v=TV1DNcJJD9s>

«Νύχτα ήταν που φιλιόμαστε

https://www.youtube.com/watch?v=0ga-Q_j4CSM

«Αμοργιανό μου πέραμα»

<https://www.youtube.com/watch?v=-rJfkAvbkw8>

«Ανάθεμα τον αίτιο»

<https://www.youtube.com/watch?v=79Htxpf5kzg>

Κάποια από αυτά δεν προέρχονται από την Αμοργό. Κάντε έρευνα στο διαδίκτυο για τον τόπο προέλευσης και τη θεματική τους και αναζητήστε αντίστοιχα τραγούδια από τις Κυκλάδες.

Διαβάστε ξανά μεγαλόφωνα αποσπάσματα της ιστορίας:

- * μαζί με τα τραγούδια
- * κάνοντας ήχους με το σώμα και το στόμα σας
- * ακούγοντας πολλά και διαφορετικά είδη μουσικής
- * χωρίς μουσική ή ήχους

«Από μικρό κορίτσι είχε για παιχνίδι ν' ακούει και να μετρά τους χτύπους της καρδιάς της. Σε κάθε χτύπο έκανε κι ένα όνειρο.»

Σ' ένα κομματάκι χαρτί ζωγραφίστε ο καθένας ένα **όνειρο** που θα θέλατε να πραγματοποιηθεί, διπλώστε τα χαρτάκια, ανταλλάξτε τα με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας και προσπαθήστε να μαντέψετε ο ένας το όνειρο του άλλου.

«Αυτά λένε κι άλλα τόσα, για όσους τα πιστεύουν και παραμυθιάζονται...»

Η ιστορία του βιβλίου γράφτηκε με αφορμή τρεις **αφηγήσεις** από τρεις διαφορετικούς ανθρώπους.

Δοκιμάστε να γράψετε επεισόδια της ιστορίας όπως θα την αφηγούταν:

- * ένας ηλικιωμένος ντόπιος
- * ένας έφηβος που ζει στην Αμοργό
- * ένας τουρίστας που επισκέφθηκε τον Ασφοντυλίτη
- * το πουλί αλκυόνα

Τα μικρά βιβλιοπωλεία της Αμοργού

Αναζητήστε στο διαδίκτυο τα βιβλιοπωλεία της Αμοργού και τίτλους σχετικούς με το νησί (ένα από αυτά στάθηκε αφορμή για να γραφτεί η ιστορία).

Διαβάστε αποσπάσματα από το βιβλίο του Ηλία Προβόπουλου «Κέντημα στην πέτρα ήταν η ζωή του», μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα έκδοση με θέμα τον Ασφοντυλίτη.

Μιχάλης Ρούσσος, ο Μάνθος της ιστορίας

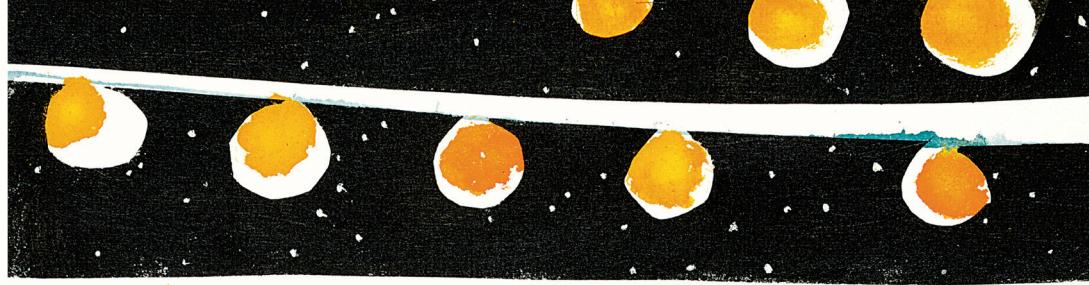
Δεν υπάρχει καμία φωτογραφία του Μιχάλη Ρούσσου, με αποτέλεσμα να μην έχουμε εικόνα για το πώς ήταν αυτός ο παράξενος -ίσως και νεραϊδοπαρμένος- αυτός άνθρωπος.

Προσπαθήστε να φανταστείτε και να περιγράψετε με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια:

- * τα εξωτερικά χαρακτηριστικά του
- * τη φωνή του
- * το σπίτι του
- * τον τρόπο που σχετιζόταν με τους άλλους ανθρώπους

Χωριστείτε σε ζευγάρια. Το ένα μέλος της ομάδας παίρνει τον ρόλο του δημοσιογράφου και το άλλο του Μιχάλη Ρούσσου. Πώς θα ήταν μια συνέντευξη από τον «κεντητή» της πέτρας; Τι θα θέλαμε να μάθουμε για εκείνον; Πώς θα τον προσεγγίζαμε; Η δραστηριότητα μπορεί να γίνει είτε ως άσκηση δημιουργικής γραφής είτε ως «ζωντανή» ανταπόκριση από την Αμοργό.

Ερωτήσεις

Οι κεντημένες πέτρες του Ασφοντυλίτη

Παρατηρήστε τα έργα του Μιχάλη Ρούσσου στον Ασφοντυλίτη.

Μελετήστε τις λεπτομέρειες της τεχνικής τους και, με τη βοήθεια βιβλίων και του διαδικτύου, αναζητήστε άλλα «κεντήματα», χαράγματα σε πέτρες, βραχογραφίες, ανάγλυφα από το μακρινό παρελθόν μέχρι τις μέρες μας.

Σχετικά παραδείγματα:

- * Βραχογραφίες του σπηλαίου Λασκώ της Γαλλίας
- * Βραχογραφίες στην έρημο Ακατάμα της βόρειας Χιλής
- * Βραχογραφία της Αυστραλίας ηλικίας 17.500 ετών
- * Βραχογραφία στην Ινδονησία ηλικίας 43.000 ετών
- * Συνθήματα σε τοίχους
- * Γκράφιτι

- Πάρτε λευκές κιμωλίες και δοκιμάστε να σχεδιάσετε στιγμιότυπα από τη δική σας ζωή στην αυλή του σχολείου.

- Χρησιμοποιήστε κομμάτια σπασμένης γλάστρας και ένα καρφί και προσπαθήστε να χαράξετε πάνω μορφές ανθρώπων ή ζώων.

Μπορείτε να φωτογραφίσετε τα έργα σας και να οργανώσετε μια διαδικτυακή έκθεση στην ιστοσελίδα του σχολείου σας.

Μιλούν οι πέτρες, μιλούν και οι εικόνες

Το γαλάζιο του Αιγαίου, το λευκό των σπιτιών, το κίτρινο του ήλιου κι άλλα πολλά διάλεξε ο Κώστας Μαρκόπουλος για να ζωγραφίσει την ιστορία.

Παρατηρήστε τις εικόνες και συζητήστε τη φιλοσοφία και τις ιδιαιτερότητές τους.

Και τα μάτια; Πού είναι τα μάτια των ηρώων;

Κέρνα μας, κέρνα μας...

Παστέλι και ψημένη ρακή, γλυκά κουταλιού και ξεροτήγανα.

Αναζητήστε συνταγές και τελετουργίες παραδοσιακών κερασμάτων των Κυκλάδων.

Να τρέχεις με την καρδιά εκεί που δεν σε φτάνουν τα πόδια σου

Πώς η αναπηρία του μπορεί επηρέασε τη ζωή του Μιχάλη Ρούσσου αλλά και τον περίγυρό του;

Πώς βρίσκει κανείς τρόπους έκφρασης μέσα από την αναπηρία;

Συζητήστε σχετικά παραδείγματα στην τέχνη, τον αθλητισμό, τους διάφορους επαγγελματικούς τομείς.

«Ένα βράδυ, ο Νικόλας κι η Ρηνιώ αγκαλιάστηκαν για ώρα πολλή, τόσο που ξεχάστηκαν κι αποκοιμήθηκαν αγκαλιασμένοι. Λίγο καιρό μετά, δεν ήταν πια δύο.»

Άραγε πόσοι διαφορετικοί τρόποι υπάρχουν να μιλήσουμε για την αγάπη και τον έρωτα;

«Δεν πέρασε καιρός πολύς κι η Ρηνούλα του τον πήρε κοντά της, για να της τραγουδά και να μην τρομάζει εκεί πάνω που ήταν μονάχη.»

Και πόσοι ακόμη για να μιλήσουμε (και να διαχειριστούμε) την απώλεια;

Ανταπόκριση από την Αμοργό

Οργανώστε μια διαδικτυακή συνάντηση με μαθητές από ένα σχολείο του νησιού και γνωρίστε τους συμμαθητές σας εκεί.

Ζητήστε τους πληροφορίες για το νησί και τα μυστικά του.

Μπορείτε να «προκαλέσετε» η μία ομάδα την άλλη να γυρίσετε σύντομα βίντεο με το κινητό σας τηλέφωνο ή το τάμπλετ σας και να πάρετε μια μικρή γεύση από τη ζωή σε μέρη που χωρίζονται από θάλασσες και βουνά.

Το «Στέκι του Μαχαιρα» στον Ασφοντυλίτη

Το μοναδικό μέρος στον Ασφοντυλίτη όπου μπορούν να ξεκουραστούν οι περιπατητές. Ψυχή του η κυρία Σοφία, γεννημένη στον Ασφοντυλίτη. Οι φήμες λένε ότι φτιάχνει την πιο νόστιμη ρεβιθάδα του κόσμου στον ξυλόφουρνό της.

Αναζητήστε σε βιβλία ή στο διαδίκτυο παραδοσιακούς οικισμούς στην Ελλάδα αλλά και παραδοσιακούς τρόπους μαγειρέματος (χωρίς ρεύμα!).

Βίντεο στο διαδίκτυο:

«Ασφοντυλίτης»

<https://www.youtube.com/watch?v=bNcrYcgGHoQ>

«Ασφοντυλίτης, ο ορεινός οικισμός της Αμοργού»

<https://www.youtube.com/watch?v=4W-H0moNMgE>

«Ασφοντυλίτης Αμοργού, πεζοπορία και κτηνοτροφία»

<https://www.youtube.com/watch?v=9n60whmvj2w>

«Παραδοσιακός κτηνοτρόφος, ο Μιχάλης του Ασφοντυλίτη»

<https://www.youtube.com/watch?v=LpcHBay70bw>

